
Лявон Неўдах

...Калі пачуеце, што Беларусь люблю, —
Паверце!..

Іду да Бога...

Валанцёр

Да шчасця напасткі – ўсяго жыццё.
Вяртаньні ёсьць – адкуль няма нікога...
Па шчасце я – ня першы валанцёр
(І ўслед за мной іх будзе многа).
Дасьць Бог, знайду я колер слоў,
Каб напісаць партрэт Радзімы новы –
На тых,
Што ёсьць,
Зрудзела кроў,
Яны пужаюць позіркам суровым.

Красы нябачанай – свабодных дум паток
Ня вытрымае бераг мовы кніжнай.
Любіць Радзіму лепей мо здалёк
(Лацьвей з Нью-Ёрку, Бону ці Парыжу),

Ды я, дзівак, у неба ўпарта йду.
Хоць ведаю дакладна, што сарвуся
І на Палесьсе зоркай упаду –
На Беларусь вярнуся.

Дай адпачыць ля ног тваіх, Дзьвіна,
Цябе я ведаю глыбокаю і мелкай,
Калі хацеў дастаць я твайго дна,
Ты хваляй гладзіла мае кудзеркі.
Дай трошкі сілы –
камяні сабраць –
З усіх шляхоў зьняважанай дзяржавы,
Дзе процьма здольных боскае караць,
Дзе мноства прагных д'ябальскае
ўславіць...
Дай адпачыць ля ног тваіх, Дзьвіна,
Да шчасьця напраткі –
ў жыцьцё дарога,
Іду да Бога...

НА СОНЦЫ

Генадзь Бураўкіну

Прыдзьвінская восень –
як наша жыцьцё.
Ці ж боскае гэта тварэньне?
У неба,
дзе ўлетку,
шумела лісьцё,
Глыбока ўраслося карэньне.
Я доўга шукаў тут
натхненьня зару
Па полацкіх даўніх прыкметах
І думаў:
вось фарбы да слоў падбярэ –
І стану найлепшым паэтам.
Што вырасьце з неба,
дзе халады,
У нашай зямельцы? Дарэчы,
У нетрах і сонца...
Справодзяць туды –
Ляжыцца там рыхтык на печы.

Халодны агонь
                                   ападае наўскос –
 І ў неба ўрастае карэньне.
 Прыдзьвінская восень...
                                   Няўжо гэта лёс,
 Паэзіі блаславеньне?..

СТОД

Апоўначы яе ня стала,
 Калі сьвет лёг спачыць ад тлуму.
 Памерла восень...
 Не хавалі,
 І я ўсю ноч пра вечнасьць думаў.

Я думаў пра нябесныя шляхі,
 Бо шлях зямны мне ўжо абрыдзеў:
 На ім вайна, балююць злыдні,
 І я — з такіх.

І я таксама Восень катаваў,
 Шматкроць сваім радком зьняславіў,
 Ня каяўся – і стодам стаў
 Прад веліччу яе адвечнай славы.

Я ўрос па сэрца ў родную зямлю,
 Каб распусьціцца кветкай сьмерці...
 ...Калі пачуеце, што Беларусь люблю, —
 Паверце!

Чужая восень

Пачатак верасню, упартыя дажджы –
 Як з жонкаю сварліваю – нязносна.
 Як мне далей у гэтым сьвеце жыць?
 Чужая Восень!
 Ці ж я такіх залеваў заслужыў?!
 А парасонам крыху захінуся –
 Ні жорава, які між хмар кружыў,
 Ні Беларусі...
 Душу і тую – быццам нехта скраў...
 Жыву-кручуся ў сьне-калейдаскопе...
 Прачнуся – навакол біблейскі рай –
 Сярод Еўропы!

ШКЛО*Трыціх***I**

Я ў доме сам. Выходзяць вокны ў сад.
А там, за шклом, дзівоснае здарэнне:
Там дрэвы гойдаюцца,
                                  толькі не шумяць,
Там пчолы лётаюць,
                                  ды не чуваць гудзення.
Там дзеі дзеюцца, нібы ў нямым кіно:
Вось жонка «ружы поліць,
                                  белы ручкі коліць...»
Нібы аглухлы, я гляджу ў акно,
Такі знямоглы я ня быў ніколі.
Я мог дастаць з вышыняў
Зорны
                                  Коўш,
Каб піць натхненне залатога неба.
Ды ці патрэбна сёння прыгажосць,
Калі Радзіме воля не патрэбна?

II

У садзе дом. У вокнах дома – шкло.
А там, за шклом, містэрыя нямая:
Сядзіць над аркушам пісьменьнік за сталом
І рот бязгучна-сьмешна разяўляе.
І не уцяміць: ці сьпявае штось,
Ці Богу скардзіцца, бядак, дарэмна –
Ён мог дастаць з нябёсаў
Зорны
                                  Коўш,
Ды прыгажосць сягоння не патрэбна.
Ня хочучь покуль людзі зорнасьць піць.
Ці не умеюць? Коўш для іх вісіць...

III

Юдоляй зьнічкі стаў халодны глыж.
Патухлых зорак шмат на Беларусі.
І б'ецца цела аб нацельны крыж,
І гойдае расьпятага Ісуса.
Ля дома на траве нябесны глыж ляжыць...
Ці расчыніць акно, ці лепш яго разьбіць?..